

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

6004 Finansrekneskap med analyse - 7,5 sp
og
5011 Finansrekneskap med analyse - 10 sp

06.01.2011

- Tid:** *9-14 (5 timar)*
- Målform:** *Bokmål/nynorsk*
- Sidetal:** 8 sider tekst + framside og 3 sider vedlegg
- Hjelpemiddel:** *Kalkulator*
- Merknader:** *Hugs å skrive kandidatnummer på innleveringsark.
Ta egne føresetnader der du finn det naudsynt
6004-kandidatar svarar på oppgåvene 1,2,3 og 4
5011-kandidatar svarar på oppgåvene 1,2,3 og 5*
- Vedlegg:** Avslutningsark (2 eks.)
Mal for kontantstrømpoppstilling

Eksamensresultata blir offentleggjort på Studentweb.

Avdeling for allmennvitenskaplige fag.

BOKMÅL

Oppgave 1 (40%)

Et aksjeselskap skal starte arbeidet med å avslutte årsregnskapet for 2010 og ber om din assistanse. Foreløpig saldobalanse for 2010 er vist i vedlegg 1. Alle beløp i 1.000 kr. Følgende tilleggsopplysninger foreligger:

1. Forventet tap på kundefordringer pr.31.12 skal fastsettes på grunnlag av én-bloc nedskrivning med 3 % på kundemassen.
2. Pantelånet blei tatt opp 01.12.2010 og har pålydende 1000 US dollar. Kursen på 1 US \$ var pr. 01.12.10 kr.6,20 og pr.31.12.10 er den sunket til kr.5,90.
3. Omløpsaksjene er børsnoterte og har god eierspredning og likviditet. Følgende verdier er registrert:

<u>Aksjer:</u>	<u>Kostpris:</u>	<u>Børskurs 31.12.10:</u>
AS Alfa	96	102
AS Beta	104	198
AS Delta	330	200
<u>Sum omløpsaksjer</u>	<u>530</u>	<u>500</u>

4. Beholdningen av råvarer er pr.31.12. verdt 3.800, målt til kostpris. Et vareparti til kostpris 600 er klassifisert som ukurant og virkelig verdi er anslått til 300.
5. Beholdningen av ferdige varer er pr.31.12. kalkulert til tilvirkningskost = 5.600. Varene anses som kurante, og det er ikke ventet prisnedgang i 2011.
6. Forskning og utvikling skal avskrives med 1.400 og maskiner og utstyr med 10 % av kostpris som var 10.000.
7. Anleggsaksjene er plassert i datterselskapet AS Pengesluk. Dette selskapet sliter og virkelig verdi på aksjene blir anslått til 500.
8. Skyldig lønn pr.31.12. utgjør 320.
9. Skattesatsen er 28%. Se bort fra eventuelle permanente forskjeller. Iliknet skatt for 2009 tilsvarte avsetningen til betalbar skatt. Beregning av endring i midlertidige forskjeller viser at utsatt skatt blir redusert med 200.
10. Det skal avsettes 200 som utbytte for 2010.
 - a. *Gjør rede for hvilke bestemmelser i Regnskapsloven og hvilke regnskapsprinsipper du legger til grunn når du tar hensyn til disse tilleggsopplysningene.*
 - b. *Avslutt regnskapet for 2010. Vedlegg 1 kan benyttes til innlevering.*
 - c. *Still opp resultatregnskap 2010 og balanse pr.31.12.2010 i tråd med Regnskapslovens spesifikasjonskrav.*

Oppgave 2 (10%)

For et regnskapspliktig handelsforetak foreligger følgende informasjon om regnskapsåret 2009:

Resultatregnskapet:

Resultat før skattekostnad	500.000
<u>Skattekostnad</u>	<u>152.000</u>
Årsresultat	<u>348.000</u>

Balansen pr.	31.12.	01.01
Utsatt skatt	104.000	132.000
Betalbar skatt	179.200	147.000

Skattesatsen er 28%. Iliknet skatt for året 2008 var 147.800.

Forklar forskjellen mellom resultat før skattekostnad og skattepliktig resultat på bakgrunn av de gitte opplysningene. Hvordan er skattekostnaden framkommet?

Oppgave 3 (35%)

Her følger siste årsregnskap for AS Borgebygg.

Resultatregnskap 2009

Salgsinntekter	<u>78 000</u>
Varekostnad	60 500
Lønnskostnad	5 400
Avskrivninger	1 400
Andre driftskostnader	6 400
Driftskostnader	<u>73 700</u>
Driftsresultat	4 300
Finansinntekter	1 800
Finanskostnader	1 200
Res. før skattekostnad	4 900
Skattekostnad	1 100
Årsresultat	3 800

Balanse pr.31.12	2009	2008
Utsatt skattefordel	200	1 300
Goodwill	10 600	11 800
Varige driftsmidler	400	600
Finansielle anleggsmidler	21 400	23 600
Anleggsmidler	32 600	37 300
Varebeholdning	4 500	4 600
Kundefordringer	14 400	21 200
Kontanter	7 600	2 900
Omløpsmidler	26 500	28 700
Elendeler	59 100	66 000

Aksjekapital	7 100	7 100
Annen egenkapital	20 000	16 200
<i>Egenkapital</i>	<i>27 100</i>	<i>23 300</i>
Pensjonsforpliktelser	5 900	5 900
Langsiktige lån	15 100	18 200
<i>Langsiktig gjeld</i>	<i>21 000</i>	<i>24 100</i>
Leverandørgjeld	4 700	10 600
Betalbar skatt	0	0
Skyldig off.avgifter	400	900
Annen kortsiktig gjeld	5 900	7 100
<i>Kortsiktig gjeld</i>	<i>11 000</i>	<i>18 600</i>
Egenkapital og gjeld	59 100	66 000

Tilleggsopplysninger:

1. Tap på fordringer i 2009 utgjør 800. Beløpet er tatt med under "Andre driftskostnader".
2. "Leverandørgjeld" omfatter kun gjeld til vareleverandører.
3. Det er ikke gjort investeringer eller tatt opp nye pantelån i 2009.
 - a) *Lag en informativ kontantstrømoppstilling som viser hvordan kontantbeholdningen har økt. Se vedlagte mal, det holder å bruke en av de to metodene.*
 - b) *Regn ut viktige nøkkeltall for likviditet. Sammen med kontantstrømoppstillingen skal du bruke disse til å gi en vurdering av likviditetssituasjonen i foretaket pr. 31.12.2009.*
 - c) *Regn ut viktige nøkkeltall for lønnsomhet. Hva mener du er hovedårsakene til at lønnsomhet for eierne er bedre enn lønnsomheten for den totale kapitalen i 2009?*
 - d) *Forklar hvorfor AS Borgebygg ikke har utbetaling av skatt verken for 2008 eller 2009.*

Oppgave 4 (15%)

NB: Oppgava gjelder for de som tar 6004 (7,5 sp)

Gjør rede for hvilke typer varelagre en bedrift kan ha. Hva sier Regnskapsloven om vurdering av varelagre?

Forklar forskjellen mellom FIFO-metoden og gjennomsnittsmetoden. Hvilken av disse metodene gir best regnskapsresultat i en periode med jevnt stigende priser?

Oppgave 5 (15%)**NB: Oppgava gjelder for de som tar 5011 (10 sp)**

AS Lakk stifta 01.01.2009 sitt heleide datterselskap AS Pulver med aksjekapital 100.
Regnskapene for 2009 til de to foretakene var slik:

<u>Resultatpost:</u>	<u>AS Lakk</u>	<u>AS Pulver</u>
Driftsinntekter	5.000	2.000
Driftskostnader	4.300	1.750
Renter fra AS Pulver	50	0
<u>Renter til AS Lakk</u>	<u>0</u>	<u>50</u>
Årsresultat	750	200

<u>Balansepost:</u>	<u>AS Lakk</u>	<u>AS Pulver</u>
Anleggsmidler	2.000	1.500
Aksjer i AS Pulver	100	0
Fordring på AS Pulver	1.000	0
Omløpsmidler	<u>1.400</u>	<u>1.000</u>
<i>Sum eiendeler</i>	<u>4.500</u>	<u>2.500</u>

Aksjekapital	1.000	100
Annen egenkapital	1.500	200
Gjeld til AS Lakk	0	1.000
Annen gjeld	<u>2.000</u>	<u>1.200</u>
<i>Sum egenkapital og gjeld</i>	<u>4.500</u>	<u>2.500</u>

Alle driftsinntektene til AS Pulver stammer fra salg til AS Lakk. AS Lakk har solgt disse varene videre til kunder utenfor konsernet for 2.500.

- Utarbeid resultatregnskap og balanse for konsernet*
- Forklar størrelsen på egenkapitalen i konsernet pr.31.12.2009.*
- Hvordan ville konsernregnskapet bli påvirket dersom halvparten av varene som AS Pulver solgte til AS Lakk fortsatt lå usolgt på lager hos AS Lakk den 31.12.?*

Oppgave 1 (40%)

Eit aksjeselskap skal starte arbeidet med å slutte av årsrekneskapen for 2010 og ber om din assistanse. Førebels saldobalanse for 2010 er vist i vedlegg 1. Alle beløp i 1.000 kr. Følgjande tilleggsopplysningar ligg føre:

1. Forventa tap på kundefordringar pr.31.12 skal fastsetjast på grunnlag av én-bloc nedskriving med 3 % på kundemassen.
2. Pantelånet blei tatt opp 01.12.2010 og har pålydande 1000 US dollar. Kursen på 1 US \$ var pr. 01.12.10 kr.6,20 og pr.31.12.10 har den sunke til kr.5,90.
3. Omløpsaksjane er børsnoterte og har god eigarspreiing og likviditet. Følgjande verdjar er registrerte:

<u>Aksjar:</u>	<u>Kostpris:</u>	<u>Børskurs 31.12.10:</u>
AS Sør	96	102
AS Nord	104	198
<u>AS Vest</u>	<u>330</u>	<u>200</u>
Sum omløpsaksjar	530	500

4. Lageret av råvarer er pr.31.12. verdt 3.800, målt til kostpris. Eit vareparti til kostpris 600 er klassifisert som ukurant og verkeleg verdi er anslått til 300.
5. Lageret av ferdige varer er pr.31.12 kalkulert til tilverkingkost = 5.600. Varene blir sett på som kurante, og det er ikkje venta prisnedgang i 2011.
6. Forsking og utvikling skal avskrivast med 1.400 og maskinar og utstyr med 10 % av kostpris som var 10.000.
7. Anleggsaksjane er plassert i dotterselskapet AS Pengesluk. Dette selskapet slit og verkeleg verdi på aksjane blir anslått til 500.
8. Skuldig løn pr.31.12. utgjær 320.
9. Skattesatsen er 28%. Sjå bort frå eventuelle permanente skilnader. Ilikna skatt for 2009 tilsvarte avsetjinga til betalbar skatt. Utrekning av endring i mellombelse skilnader syner at utsett skatt blir redusert med 200.
10. Det skal avsetjast 200 som utbytte for 2010.
 - a) *Gjer greie for kva for reglar i Rekneskapslova og kva for regnskapsprinsipp du legg til grunn når du tar omsyn til desse tilleggsopplysningane.*
 - b) *Avslutt rekneskapen for 2010. Vedlegg 1 kan nyttast til innlevering.*
 - c) *Still opp resultatrekneskapen 2010 og balanse pr.31.12.2010 i tråd med Rekneskapslova sine spesifikasjonskrav.*

Oppgave 2 (10%)

For eit rekneskapspliktig handelsforetak ligg følgjande informasjon om rekneskapsåret 2009 føre:

Resultatrekneskapen:		
Resultat før skattekostnad	500.000	
<u>Skattekostnad</u>	<u>152.000</u>	
Årsresultat	<u>348.000</u>	
Balansen pr.	31.12.	01.01
Utsett skatt	104.000	132.000
Betalbar skatt	179.200	147.000

Skattesatsen er 28%. Ilikna skatt for året 2008 var 147.800.

Gjer greie for skilnadene mellom resultat før skattekostnad og skattepliktig resultat på bakgrunn av dei gitte opplysningane. Korleis er skattekostnaden framkomen?

Oppgave 3 (35%)

Her følgjer siste årsrekneskapen for AS Borgebygg.

Resultatrekneskap 2009

Salsinntekter	<u>78 000</u>
Varekostnad	60 500
Lønskostnad	5 400
Avskrivningar	1 400
Andre driftskostnader	6 400
<i>Driftskostnader</i>	<u>73 700</u>
Driftsresultat	4 300
Finansinntekter	1 800
Finanskostnader	1 200
Res. før skattekostnad	4 900
Skattekostnad	1 100
Årsresultat	3 800

Balanse pr.31.12	2009	2008
Utsett skattefordel	200	1 300
Goodwill	10 600	11 800
Varige driftsmidler	400	600
Finansielle anleggsmidler	21 400	23 600
<i>Anleggsmidler</i>	<u>32 600</u>	<u>37 300</u>
Varebeholdning	4 500	4 600
Kundefordringar	14 400	21 200
Kontantar	7 600	2 900
<i>Omløpsmidlar</i>	<u>26 500</u>	<u>28 700</u>
Elignedelar	59 100	66 000

Aksjekapital	7 100	7 100
Annan eigenkapital	20 000	16 200
<i>Eigenkapital</i>	<i>27 100</i>	<i>23 300</i>
Pensjonsforpliktelsar	5 900	5 900
Langsiktige lån	15 100	18 200
<i>Langsiktig gjeld</i>	<i>21 000</i>	<i>24 100</i>
Leverandørgjeld	4 700	10 600
Betalbar skatt	0	0
Skuldig off.avgifter	400	900
Annan kortsiktig gjeld	5 900	7 100
<i>Kortsiktig gjeld</i>	<i>11 000</i>	<i>18 600</i>
Eigenkapital og gjeld	59 100	66 000

Tilleggsopplysningar:

4. Tap på fordringar i 2009 utgjer 800. Beløpet er tatt med under "Andre driftskostnader".
5. "Leverandørgjeld" omfatter berre gjeld til vareleverandørar.
6. Det er ikkje gjort investeringar eller tatt opp nye pantelån i 2009.
 - a) *Lag ei informativ kontantstrømoppstilling som syner korleis kontantbeholdninga har auka. Sjå vedlagde mal, det held å bruke ein av dei to metodane.*
 - b) *Rekn ut viktige nøkkeltal for likviditet. Saman med kontantstrøm-oppstillinga skal du bruke desse til å gi ei vurdering av likviditets-situasjonen i foretaket pr. 31.12.2009.*
 - c) *Rekn ut viktige nøkkeltal for lønnsemd. Kva meiner du er hovudårsakene til at lønnsmda for eigarne er betre enn lønnsmda for den totale kapitalen i 2009?*
 - d) *Forklar kvifor AS Borgebygg ikkje har utbetaling av skatt korkje for 2008 eller 2009.*

Oppgåve 4 (15%)

NB: Oppgåva gjeld for dei som tar 6004 (7,5 sp)

Gjer greie for kvafor typar varelagre ei verksemd kan ha. Kva seier Rekneskapslova om vurdering av varelagre?

Forklar skilnaden mellom FIFO-metoden og gjennomsnittsmetoden. Kven av desse metodane gir best rekneskapsresultat i ein periode med jamnt stigande prisar?

Oppgave 5 (15%)**NB: Oppgava gjeld for dei som tar 5011 (10 sp)**

AS Lakk stifta 01.01.2009 sitt heileigde dotterselskap AS Pulver med aksjekapital 100. Rekneskapane for 2009 til dei to foretaka var slik:

<u>Resultatpost:</u>	<u>AS Lakk</u>	<u>AS Pulver</u>
Driftsinntekter	5.000	2.000
Driftskostnader	4.300	1.750
Renter frå AS Pulver	50	0
Renter til AS Lakk	0	50
Årsresultat	750	200

<u>Balansepost:</u>	<u>AS Lakk</u>	<u>AS Pulver</u>
Anleggsmidlar	2.000	1.500
Aksjar i AS Pulver	100	0
Fordring på AS Pulver	1.000	0
Omløpsmidlar	<u>1.400</u>	<u>1.000</u>
<i>Sum eignedelar</i>	<u>4.500</u>	<u>2.500</u>

Aksjekapital	1.000	100
Annan egenkapital	1.500	200
Gjeld til AS Lakk	0	1.000
Anna gjeld	<u>2.000</u>	<u>1.200</u>
<i>Sum egenkapital og gjeld</i>	<u>4.500</u>	<u>2.500</u>

Alle driftsinntektene til AS Pulver stammar frå sal til AS Lakk. AS Lakk har sel desse varene vidare til kundar utanfor konsernet for 2.500.

- Utarbeid resultatrekneskap og balanse for konsernet*
- Forklar storleiken på egenkapitalen i konsernet pr.31.12.2009.*
- Korleis ville konsernrekneskapen bli påverka dersom halyparten av varene som AS Pulver selte til AS Lakk framleis lå uselte på lager hos AS Lakk den 31.12.?*

Vedlegg 2 til eksamen i 6004/5011 06.01.11

Mal for kontantstrømoppstillinger

I. Kontantstrømoppstilling - direkte metode

Innbetalinger fra kunder
Utbetalinger til leverandører (varer/tjenester til drift)
Utbetalinger lønn og andre driftskostnader
Innbetaling av renter og andre finansinntekter
Utbetaling av renter og andre finanskostnader
Utbetaling ved kjøp av markedsbaserte aksjer
Betaling av skatt

a. Kontantstrøm fra driftsaktiviteter

Innbetalinger fra salg av anleggsmidler
Investeringer i anleggsmidler

b. Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter

Innbetaling av ny egenkapital
Utbetaling av aksjeutbytte
Nye langsiktige lån
Avdrag på langsiktige lån
Endring i kassekreditt

c. Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter

IB kontanter/bank
+ Årets netto kontantstrøm (a+b+c)
= UB kontanter/bank

II. Avstemming (indirekte metode):

Resultat før skattekostnad
Årets betalte skatter
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler
Av- og nedskrivninger på anleggsmidler
Verdiendring markedsbaserte aksjer
Endring i varelager
Endring i kundefordringer
Endring i andre kortsiktige fordringer
Endring i leverandørgjeld
Endring i annen kortsiktig gjeld
Kontantstrøm fra driftsaktiviteter

resten blir lik den direkte metoden

Knr.	Kontonavn	Noté	Saldo balanse		Overføring		Resultat		Balanse	
			D	K	D	K	D	K	D	K
100	Forskning & utvikling		2 600							
120	Maskiner & utstyr		5 600							
135	Anleggsaksjer		1 300							
140	Råvarer		3 800							
144	Ferdige varer (FV)		5 750							
150	Kundefordringer		4 000							
151	Avsetning tap			180						
181	Omløpsaksjer		530							
191	Kontanter		1 430							
200	Aksjekapital			1 500						
202	Overkursfond			500						
205	Annen egenkapital			1 590						
212	Utsatt skatt			410						
224	Pantelån			6 200						
238	Kassakreditt			2 130						
240	Leverandørgjeld			2 720						
250	Betalbar skatt			0						
280	Utbytte			0						
293	Skyldig lønn			250						
299	Annen korts.gjeld			2 590						
300	Salgsinntekter			60 000						
400	Råvarekjøp		14 700							
429	Beholdningendr.FV		0							
500	Lønnskostnader		23 750							
600	Avskrivninger		0							
605	Nedskrivninger		0							
770	Andre driftskostn.		13 610							
783	Tap på fordringer		50							
806	Valutagevinst			0						
808	Verdiøknl.oml.aksjer			0						
810	Verdinedg.oml.aksjer		0							
816	Valutatap		10							
815	Rentekostnader		940							
833	Skattekostnad		0							
892	Disponert til utbytte		0							
896	Til annen egenkapital		0							
	Kontrollsum		78 070	78 070						

Knr.	Kontonavn	Note	Saldo balanse		Over føring		Resultat		Balanse	
			D	K	D	K	D	K	D	K
100	Forskning & utvikling		2 600							
120	Maskiner & utstyr		5 600							
135	Anleggsaksjer		1 300							
140	Råvarer		3 800							
144	Ferdige varer (FV)		5 750							
150	Kundefordringer		4 000							
151	Avsetning tap			180						
181	Omløpsaksjer		530							
191	Kontanter		1 430							
200	Aksjekapital			1 500						
202	Overkursfond			500						
205	Annen egenkapital			1 590						
212	Utsatt skatt			410						
224	Pantelån			6 200						
238	Kassakreditt			2 130						
240	Leverandørgjeld			2 720						
250	Betalbar skatt			0						
280	Utbytte			0						
293	Skyldig lønn			250						
299	Annen korts.gjeld			2 590						
300	Salgsinntekter			60 000						
400	Råvarekjøp		14 700							
429	Beholdningendr.FV		0							
500	Lønnskostnader		23 750							
600	Avskrivninger		0							
605	Nedskrivninger		0							
770	Andre driftskostn.		13 610							
783	Tap på fordringer		50							
806	Valutagevinst			0						
808	Verdiøkkn.oml.aksjer			0						
810	Verdinedg.oml.aksjer		0							
816	Valutatap		10							
815	Rentekostnader		940							
833	Skattekostnad		0							
892	Disponert til utbytte		0							
896	Til annen egenkapital		0							
	Kontrollsum		78 070	78 070						